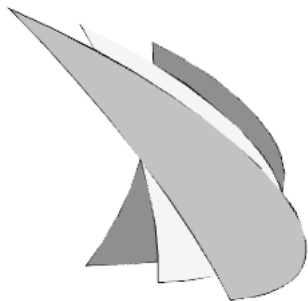

EESTI SAARTE KOGU

✉ Tallinna 19, 93811 Kuressaare, Saaremaa ①

Eestseisuse veebikoosolek 03.03.2025.

Algus: 18.30

Osavõtjad: Kohal 7 liiget

Kaarel Lauk (Ruhnu), Rein Tafenau (Vilsandi), Mark Soosaar (Manija),
Toomas Luhaäär (Naissaar), Jüri Lember (Kõinastu).
Osalesid juhatuse liikmed Jana Stahl ja Liina Salujõe

Koosolekut juhatas: Jüri Lember

Protokollija: Jana Stahl

Päevakord

1. Eestseisuse osade liikmete infoedastus kohtumiselt Riigikogu Saarte toetusrühmaga

Kohtumisel osalesid Mart Maastik ja Madis Kallas, kes lubas VSaarS muudatuseelnõuga edasi tegeleda. Eestseisusest osalesid kohtumisel Jüri Lember, Mark Soosaar ja Toomas Luhaäär. Madis Kallas oli, erinevalt Mart Maastikust, eelnevalt teadlik nii ESK-i poolsest VSaarS eelnõust kui ka vaidlusalusest teemast KOKS-i seadusemuudatuste osas, mis puudutab

väikesaarte üldkoguga VsaarS § 5 kohast kooskõlastamist või pelgalt arvamuse küsimist. Nüüd sai ülevaate VSaarS ümber toimuvast ka Mart Maastik. Kuna PRM-st on välja läinud eelnõu KOKSi muutmise tähe all tõlgendus, mis ei ole kooskõlas kehtiva VsaarS mõttega, siis oli selline kohtumine oluline. RK toetusrühma esindajad lubasid olla tähelepanelikud ja juhul kui KOKS-i eelnõu peaks jõudma Riigikokku, siis meid teavitama ning nõustusi ettepanekuga kõnesoleva VsaarS muutmise § sealt KOKS-i eelnõust välja jätma.

Arutati ka Planeerimisseaduse osade paragrahvide täiendamise vajadust, et viia see kooskõlla VsaarS eesmärkidega ja sätestada väikesaare üldkogu poolse kooskõlastamise nõueplaneeringute, maakasutuse ja transpordiühenduse jm seaduses kirjeldatud tegevuste planeerimisel, v.a.saarvaldades Toomase seisukoht on, et saare üldkogu on haldusõiguslik organ, sest valib saarevanema, annab kooskõlastuse planeeringule jne.

OTSUSTATI: Tehti ettepanek viia Planeerimisseadusesse ja teistesse seadustesse sh KOKSi muudatus, mis sätestab täpsemalt üldkogu kooskõlastuse andmise mõtte ehk haldusorgani õigused, mis tuleneb kehtivast VSaarS-st.

Seda muudatust vajavad eriti saarelise osaga vallad, et tugevdada osalusdemokraatiat nendel saartel.

Õigusloome töörühm koostab lähipäevil pöördumise, mille sisuks on tõik, et VsaarS § 5 muutmine ei ole pelgalt terminoloogiline muudatus vaid sisuline. Mark saab võtta ühendust Annely Akkermanniga toetusrühmast ja selgitada ESK seisukohta.

Otsustati samal ajal koguda infot missugustel saartel on toimunud üldkogu KOV kokkukutsumisel ja kas see toimub ka täna ja kui ei toimu, siis miks ei ole üldkogu kokku kutsutud.

Lisaks tehakse õiguskantslerile märgukiri, mis sisaldab ka taotlust seisukohavõtuks hetkel kehtiva VsaarS § 5 täitmise kohustuslikkuse osas KOV poolt.

2. Muud küsimused

Arutletakse Turu saarestiku näitel sissekirjutusest ja/või kinnistu omandamisest väikesaarel viie aastase piirangu kehtestamist kinnistuga

seotud toimingutele (ennekõike metsaga seotud tehingutele) ja ka võib-olla saare üldkogus hääleõiguse omamisele.. Leitakse, et tavaliselt inimesed ei adu koheselt kogukonna vajadusi ja selline nõue, kas ühe või viie aasta viivisega annaks saarele elama asujale võimaluse „sisse elada”. Jana uurib, kas PRMin-st välja läinud küsitlus ettevõtluse kohta Vormsi saarel, mis oli lähetatud KOV-le vajaks ESK sekkumist. Võiks korraldada väikesaarte ettevõtjate kogunemise, kus need teemad läbi arutada. Jüri arvab, et ESK-l ei ole suutlikust sellelaadset üritust korraldada ja tuleb kogukondi informeerida sellise küsitluse olemasolust, kui see puudutab ka teisi saari. Jana nõustub sellega.

OTSUSTATI: küsida saarte kogukondadelt tagasisidet nii üldkogu toimimise kui ka väikesaarele sissekirjutuse ja/või ka kinnistu omandamise järgse 5.aastase õiguste/otsustuspädevuse piiramisesse suhtumist. Teine küsimus tuleb eelnevalt täpsemalt formuleerida.